

SFS 2006:608

Utkom från trycket
den 16 juni 2006

Lag om ändring i lagen (1995:1570) om medlemsbanker;

utfärdad den 1 juni 2006.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om lagen (1995:1570) om medlemsbanker

dels att 1 kap. 1 § och 6 kap. 3 § skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas ett nytt kapitel, 1 a kap., av följande lydelse.

1 kap.

1 §² Denna lag innehåller bestämmelser om hur en medlemsbank bildas och om dess organisation m.m. Bestämmelser om tillstånd att driva bankrörelse, den rörelse som en medlemsbank får driva samt andra bestämmelser som är gemensamma för bankaktiebolag, sparbanker och medlemsbanker finns i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

I 1 a kap. denna lag finns särskilda bestämmelser om sådana europakooperativ enligt rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar)³ (SCE-förordningen) som har beviljats tillstånd att driva bankrörelse.

1 a kap. Särskilda bestämmelser för europakooperativ som driver bankrörelse

Inledande bestämmelser

Tillämpningsområde

1 § Bestämmelserna i denna lag om medlemsbanker skall tillämpas även på europakooperativ som har beviljats tillstånd att driva bankrörelse när det gäller frågor som inte regleras i SCE-förordningen. I detta kapitel finns bestämmelser som kompletterar SCE-förordningen när det gäller sådana europakooperativ.

Vad som sägs i detta kapitel om europakooperativ som driver bankrörelse gäller, om annat inte anges, endast sådana europakooperativ med säte i Sverige.

¹ Prop. 2005/06:150, bet. 2005/06:LU30, rskr. 2005/06:277.

² Senaste lydelse 2004:318.

³ EUT L 207, 18.8.2003, s. 1 (Celex 32003R1435).

| Arbetstagarinflytandet i europakooperativ

2 § Regler om arbetstagarinflytande i europakooperativ finns i lagen (2006:477) om arbetstagarinflytande i europakooperativ.

| Firma

3 § Ett europakooperativs firma skall innehålla beteckningen SCE. Firman skall tydligt skilja sig från andra ännu bestående firmor som är införda i det register som avses i 10 §.

| Bildandet av ett europakooperativ*| Deltagande i bildandet av ett europakooperativ*

4 § En ekonomisk förening eller motsvarande utländsk förening som har sitt huvudkontor i en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet får delta i bildandet av ett europakooperativ, om föreningen

1. är bildad i överensstämmelse med lagstiftningen i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,
2. har sitt säte i den stat som avses i 1, samt
3. har faktisk och fortlöpande anknytning till ekonomin i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Vid bildandet av ett europakooperativ på annat sätt än genom fusion eller ombildning skall vad som sägs om en ekonomisk förening eller motsvarande utländsk föreningsform i första stycket gälla även annan sådan juridisk person som avses i artikel 48 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen.

| Redovisningsvaluta vid bildandet av ett europakooperativ genom fusion

5 § Om en medlemsbank deltar i bildandet av ett europakooperativ genom fusion, skall bestämmelserna om redovisningsvaluta i 10 kap. 1 § andra stycket och 2 § andra stycket inte tillämpas på medlemsbanken.

Första stycket gäller också när europakooperativet skall ha sitt säte i en annan stat.

| Skatteverkets och Finansinspektionens rätt att motsätta sig att en medlemsbank deltar i bildandet av ett europakooperativ genom fusion

6 § Skatteverket får motsätta sig att en medlemsbank deltar i bildandet av ett europakooperativ genom fusion, om

1. europakooperativet enligt fusionsförslaget skall ha sitt säte i en annan stat än Sverige,
2. motsättandet är motiverat av hänsyn till allmänintresset,
3. verket har beslutat om revision hos medlemsbanken, och
4. det finns skäl att anta att revisionen skulle försvåras avsevärt av fusionen.

Finansinspektionen får motsätta sig att medlemsbanken deltar i bildandet av ett europakooperativ genom fusion, om de förutsättningar som anges i första stycket 1 och 2 föreligger.

Skatteverket och Finansinspektionen skall meddela ett sådant beslut som avses i första och andra styckena inom två månader från den dag då fusionsförslaget offentliggjordes enligt artikel 24 i SCE-förordningen. Myndigheterna får inte meddela ett beslut om att medlemsbanken inte får delta i fusionen utan att banken först har fått tillfälle att yttra sig.

Skyddet för borgenärer i samband med bildandet av ett europakooperativ genom fusion

7 § I fråga om skyddet för en fusionerande medlemsbanks borgenärer skall bestämmelserna i 10 kap. 20–22 §§ eller 25 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse om tillstånd att verkställa en fusionsplan tillämpas.

Utfärdande av intyg vid bildandet av ett europakooperativ genom fusion

8 § Bolagsverket skall utfärda ett sådant intyg som avses i artikel 29.2 i SCE-förordningen, när ett beslut har meddelats enligt 10 kap. 20–22 §§ eller 25 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse och beslutet har vunnit laga kraft. Intyg får dock inte utfärdas om Skatteverket eller Finansinspektionen har meddelat ett sådant beslut som avses i 6 §.

Rätt till utträde ur en övertagande medlemsbank vid bildandet av ett europakooperativ genom fusion

9 § En medlem i en övertagande medlemsbank, som har motsatt sig bildandet av ett europakooperativ genom fusion, får säga upp sig till utträde ur banken om fusionen innebär att europakooperativet kommer att ha sitt säte i en annan stat än Sverige. En sådan uppsägning skall ske inom den tid och på de villkor som anges i artikel 7.5 i SCE-förordningen.

Registrering av europakooperativ m.m.

Registreringsmyndighet

10 § Europakooperativ som driver bankrörelse registreras i europakooperativsregistret som förs av Bolagsverket enligt 10 § lagen (2006:595) om europakooperativ. I fråga om registrering av sådana europakooperativ tillämpas bestämmelserna i aktiebolagslagen (2005:551) och andra författningar om registrering i bankregistret. Om en arbetstagarrepresentant har utsetts enligt lagen (2006:477) om arbetstagarinflytande i europakooperativ, skall även detta registreras.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. avgifter i ärenden om registrering enligt detta kapitel, och
2. handläggningen av registreringsärenden.

Offentliggörande av förslag till beslut i vissa fall

11 § Medlemsbankens styrelse eller europakooperativets lednings- eller förvaltningsorgan skall ge in sådana förslag till beslut eller sådana uppgifter

som avses i artiklarna 7.2, 35.3 och 76.3 i SCE-förordningen till Bolagsverket för registrering. Verket skall genast kungöra uppgift om registreringen i Post- och Inrikes Tidningar. Om förslaget inte kungörs i sin helhet, skall det i kungörelsen lämnas uppgift om var det hålls tillgängligt.

Flyttning av ett europakooperativs säte

Skatteverkets och Finansinspektionens rätt att motsätta sig flyttning av säte

12 § Skatteverket får motsätta sig att ett europakooperativ flyttar sitt säte till en annan stat, om

1. motsättandet är motiverat av hänsyn till allmänintresset,
2. verket har beslutat om revision hos europakooperativet, och
3. det finns skäl att anta att revisionen skulle försvåras avsevärt av en flyttning av europakooperativets säte.

Finansinspektionen får motsätta sig att europakooperativet flyttar sitt säte till en annan stat, om motsättandet är motiverat av hänsyn till allmänintresset.

Skatteverket och Finansinspektionen skall meddela ett sådant beslut som avses i första och andra styckena inom två månader från den dag då förslaget om flyttningen offentliggjordes enligt artikel 7.2 i SCE-förordningen. Myndigheterna får inte meddela ett beslut om att motsätta sig flyttning utan att europakooperativet först har fått tillfälle att yttra sig.

Skyddet för borgenärer i samband med flyttning av ett europakooperativs säte

13 § I fråga om skyddet för europakooperativets borgenärer i samband med en flyttning av europakooperativets säte, skall bestämmelserna i 14 och 15 §§ tillämpas.

14 § Om föreningsstämman med stöd av artikel 7 i SCE-förordningen har beslutat att europakooperativets säte skall flyttas till en annan stat, skall europakooperativet ansöka om tillstånd till flyttningen. Frågan om sådant tillstånd prövas av Finansinspektionen.

Ansökan skall ges in inom en månad från föreningsstämmans beslut om flyttning.

Till ansökan skall fogas

1. en kopia av protokollet från den föreningsstämma där beslut om flyttning fattades,
2. en kopia av förslaget om flyttning, och
3. en kopia av den redogörelse som avses i artikel 7.3 i SCE-förordningen.

Om europakooperativet inte har fogat de handlingar som anges i tredje stycket till ansökan eller om det finns något annat hinder mot att ta upp ansökan till prövning, skall europakooperativet föreläggas att inom viss tid yttra sig eller avhjälpa bristen. Om europakooperativet inte gör detta, skall ansökan avvisas.

Finansinspektionen skall underrätta Bolagsverket om ansökningar enligt första stycket och om lagakraftvunna beslut som meddelats med anledning av sådana ansökningar.

15 § Tillstånd till flyttningen av säte skall meddelas om

1. europakooperativets borgenärer tillförsäkras en betryggande säkerhet, om ett sådant skydd behövs med hänsyn till europakooperativets ekonomiska förhållanden och borgenärerna inte redan har en sådan säkerhet,

2. europakooperativets ekonomiska förhållanden i övrigt är sådana att flyttningen kan anses förenlig med insättares eller andra fordringsägares intressen, och

3. det inte finns hinder mot flyttningen enligt artikel 7.15 i SCE-förordningen.

Utfärdande av intyg

16 § Bolagsverket skall utfärda ett sådant intyg som avses i artikel 7.8 i SCE-förordningen när ett beslut har meddelats enligt 15 § och beslutet har vunnit laga kraft. Intyg får dock inte utfärdas om Skatteverket eller Finansinspektionen har meddelat ett sådant beslut som avses i 12 §.

Europakooperativets organisation

Dualistiskt organiserade europakooperativ

17 § I fråga om europakooperativ som har ett sådant förvaltningssystem som avses i artiklarna 37–41 i SCE-förordningen (dualistiskt organiserade europakooperativ) gäller följande.

Om inte annat följer av annan författning eller av SCE-förordningen, skall bestämmelserna i denna lag och andra författningar om styrelsen eller dess ledamöter tillämpas på ledningsorganet eller dess ledamöter.

Vad som sägs om styrelsen eller dess ledamöter i följande bestämmelser i denna lag skall tillämpas på tillsynsorganet eller dess ledamöter:

6 kap. 1 § tredje stycket om suppleanter,

6 kap. 2 § om förtida avgång,

6 kap. 3 § första och femte styckena om bosättningskrav och obehörighetsgrunder,

6 kap. 3 § andra stycket om krav på medlemskap,

6 kap. 3 § fjärde stycket om styrelsens sammansättning,

6 kap. 5 § om anmälan av aktieinnehav,

6 kap. 11 § andra stycket om protokoll,

6 kap. 12 § första stycket om beslutsunderlag och inträde av suppleant,

6 kap. 13 § om jäv,

6 kap. 17 § om registrering,

7 kap. 11 § om upplysningsplikt mot föreningsstämman,

7 kap. 18 § om klander av föreningsstämmans beslut,

7 kap. 19 § om talan mot föreningen och skiljeförfarande,

7 a kap. 5 § om revisorsjäv,

7 a kap. 10 § om tillhandahållande av upplysningar till revisorn,

7 a kap. 12 § om revisionsberättelsen,

7 b kap. 8 § om tillhandahållande av upplysningar till lekmannarevisorn,

7 b kap. 11 § om jäv för lekmannarevisorer,

7 b kap. 14 § första stycket om lekmannarevisorns granskningsrapport,

9 kap. 18 § andra och tredje styckena om styrelseval i samband med upphörande av likvidation,

9 kap. 18 § fjärde stycket om styrelseval efter upphävande av likvidationsbeslut, och

11 kap. 1 och 4–12 §§ om skadestånd.

Vad som sägs om styrelsen eller dess ledamöter i följande bestämmelser i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse skall tillämpas på tillsynsorganet eller dess ledamöter:

1 kap. 12 § om meddelandeförbud,

3 kap. 2 § första stycket 4 om ledningsprövning,

8 kap. 5 § första stycket 1 om avtal om tjänster med eller till förmån för styrelseledamot,

13 kap. 12 § om rätt för Finansinspektionen att sammankalla styrelsen och närvara vid sådant sammanträde och delta i överläggningarna, och

15 kap. 2 § om återkallelse av tillstånd.

När 6 kap. 3 § denna lag tillämpas på europakooperativ skall bestämmelserna i den paragrafens andra stycke inte gälla arbetstagarrepresentanter som har utsetts enligt lagen (2006:477) om arbetstagarinflytande i europakooperativ.

18 § Tillsynsorganet får besluta att dess medgivande krävs för vissa kategorier av beslut som ledningsorganet eller den verkställande direktören fattar. Tillsynsorganet skall ge in ett sådant beslut till Bolagsverket för registrering. Beslutet gäller från tidpunkten för registreringen.

Tillsynsorganet skall till varje föreningsstämma som skall pröva frågan om fastställelse av europakooperativets resultat- och balansräkningar avge ett yttrande över årsredovisningen samt ledningsorganets och den verkställande direktörens förvaltning. I fråga om tillhandahållande av detta yttrande skall 7 kap. 8 § fjärde stycket tillämpas.

19 § Om en ledamot i tillsynsorganet med stöd av artikel 37.3 i SCE-förordningen utses till ledamot i ledningsorganet, får tiden för det senare uppdraget inte överstiga två månader.

20 § Varje ledamot i tillsynsorganet har rätt att från ledningsorganet få all den information som krävs för att tillsynsorganet skall kunna utöva sin kontroll enligt artikel 39.1 i SCE-förordningen.

21 § Revisorn skall underrätta tillsynsorganet om erinringar som revisorn framställer till ledningsorganet och den verkställande direktören enligt 7 a kap. 18 §.

Monistiskt organiserade europakooperativ

22 § I fråga om europakooperativ som har ett sådant förvaltningssystem som avses i artiklarna 42–44 i SCE-förordningen (monistiskt organiserade europakooperativ) skall, om inte annat följer av annan författning eller av SCE-förordningen, bestämmelserna i denna lag och andra författningar om styrelsen eller dess ledamöter tillämpas på förvaltningsorganet eller dess ledamöter.

Antalet ledamöter i europakooperativets organ

23 § Ledningsorganet och tillsynsorganet i ett dualistiskt organiserat europakooperativ skall ha minst fem ledamöter.

Förvaltningsorganet i ett monistiskt organiserat europakooperativ skall ha minst fem ledamöter.

Den verkställande direktören

24 § I ett europakooperativ skall det finnas en verkställande direktör.

I ett dualistiskt organiserat europakooperativ skall den verkställande direktören utses av ledningsorganet. Den verkställande direktören får i ett sådant fall inte vara ledamot i tillsynsorganet.

I ett monistiskt organiserat europakooperativ skall den verkställande direktören utses av förvaltningsorganet.

25 § I ett dualistiskt organiserat europakooperativ skall såväl tillsynsorganet som ledningsorganet utöva kontroll över den verkställande direktörens förvaltning. Vad som sägs i artikel 40 i SCE-förordningen och i 20 § om tillsynsorganets kontroll över ledningsorganet och om rätt till information skall tillämpas även vid tillsynsorganets och ledningsorganets kontroll över den verkställande direktörens förvaltning.

26 § I ett monistiskt organiserat europakooperativ skall förvaltningsorganet utöva kontroll över den verkställande direktörens förvaltning. Vad som sägs i artikel 40 i SCE-förordningen och i 20 § om tillsynsorganets kontroll över ledningsorganet och om rätt till information skall tillämpas även vid förvaltningsorganets kontroll över den verkställande direktörens förvaltning.

Europakooperativets årsredovisning m.m.*Upprättande av årsredovisning*

27 § Ett europakooperativ skall upprätta årsredovisning och, i förekommande fall, koncernredovisning i enlighet med de bestämmelser i lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag som är tillämpliga på medlemsbanker.

Särskilt bokslut

28 § Om ett europakooperativ flyttar sitt säte, skall lednings- eller förvaltningsorganet upprätta ett särskilt bokslut. Det särskilda bokslutet skall omfatta den tid för vilken årsredovisning inte tidigare har upprättats fram till den dag då flyttningen av säte har fått verkan enligt artikel 7.10 i SCE-förordningen.

Om en medlemsbank deltar i bildandet av ett europakooperativ genom fusion enligt artikel 19 i SCE-förordningen och europakooperativet får säte i en annan stat än Sverige, skall styrelsen för medlemsbanken upprätta ett särskilt bokslut. Det särskilda bokslutet skall omfatta den tid för vilken årsredovisning inte tidigare har upprättats fram till den dag då europakooperativet registreras enligt artikel 11.1 i SCE-förordningen.

För det särskilda bokslutet enligt första och andra styckena gäller bestämmelserna om årsbokslut i 6 kap. 4–9 och 11 §§ bokföringslagen (1999:1078). Bokslutet skall ges in till Bolagsverket inom en månad från utgången av den period som bokslutet omfattar.

| *Valutan för ett europakooperativs kapital*

29 § Ett europakooperativ skall uttrycka sitt kapital i antingen svenska kronor eller euro. Kapitalet skall dock alltid vara uttryckt i samma valuta som europakooperativets redovisningsvaluta.

| **Övriga bestämmelser**

| *Behörighet att företräda ett europakooperativ*

30 § Rätten att teckna firman för ett europakooperativ som driver bankrörelse får utövas bara av två eller flera personer i förening.

| *Lednings- eller förvaltningsorganets rätt att i visst fall ändra stadgarna*

31 § Om stadgarna för ett europakooperativ strider mot de ordningar för arbetstagarinflytande som har fastställts i enlighet med lagen (2006:477) om arbetstagarinflytande i europakooperativ, skall lednings- eller förvaltningsorganet ha rätt att ändra stadgarna.

| *Samman kallande av föreningsstämma genom länsstyrelsens försorg*

32 § Om en föreningsstämma som skall hållas enligt SCE-förordningen, denna lag, stadgarna eller ett stämmobeslut inte sammankallas på angivet sätt, skall länsstyrelsen i det län där lednings- eller förvaltningsorganet har sitt säte på anmälan av en ledamot i förvaltningsorganet, ledningsorganet eller tillsynsorganet eller den verkställande direktören, en revisor eller en föreningsmedlem genast på europakooperativets bekostnad sammankalla stämman.

| *Sanktioner mot europakooperativ med säte och huvudkontor i olika stater*

33 § Om ett europakooperativ inte uppfyller skyldigheten i artikel 6 i SCE-förordningen att ha sitt säte och sitt huvudkontor i samma stat, skall Bolagsverket genom ett särskilt beslut fastställa att europakooperativet inte uppfyller den skyldigheten. När beslutet har vunnit laga kraft, skall verket förelägga europakooperativet att inom viss tid göra rättelse. Därvid skall 11 kap. 6 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar tillämpas. Föreläggandet skall innehålla en erinran om att europakooperativet kommer att förpliktas att gå i likvidation om europakooperativet inte gör rättelse.

Om europakooperativet inte följer föreläggandet, skall Bolagsverket besluta att europakooperativet skall gå i likvidation. Beslut om likvidation skall dock inte meddelas, om likvidationsgrunden har upphört under ärendets handläggning hos verket.

Ett beslut om likvidation enligt andra stycket får inte verkställas förrän det har vunnit laga kraft.

Överklagande

34 § Bolagsverkets beslut att avskriva en anmälan om registrering eller att vägra registrering får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol inom två månader från dagen för beslutet. Detsamma gäller Finansinspektionens beslut i ett tillståndsärende enligt 15 § och Bolagsverkets beslut om att vägra utfärda intyg enligt 8 eller 16 §. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Skatteverkets och Finansinspektionens beslut i ett ärende enligt 6 eller 12 § får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Länsstyrelsens beslut i ett ärende enligt 32 § får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Bolagsverkets beslut i ett ärende enligt 33 § får överklagas hos allmän domstol i den ort där lednings- eller förvaltningsorganet har sitt säte. Ett beslut enligt 33 § första stycket får överklagas inom tre veckor från den dag då europakooperativet fick del av beslutet. Ett beslut enligt 33 § andra stycket får överklagas inom tre veckor från dagen för beslutet.

Vid överklagande enligt fjärde stycket gäller lagen (1996:242) om domstolsärenden.

6 kap.

3 §⁴ Minst hälften av styrelseledamöterna skall vara bosatta inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om inte något annat tillåts i särskilda fall. Frågor om sådant tillstånd prövas av Finansinspektionen. Ärenden som är av principiell betydelse eller av synnerlig vikt prövas dock av regeringen. Den som är underårig eller i konkurs eller som har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken kan inte vara styrelseledamot. Att detsamma gäller den som är underkastad näringsförbud följer av 6 § lagen (1986:436) om näringsförbud.

Styrelseledamöterna skall vara medlemmar i medlemsbanken, om inte stadgarna i särskilt angivna fall tillåter annat. Den som enligt lag är ställföreträdare för en medlem eller, om en juridisk person är medlem, den som är ledamot av styrelsen för den juridiska personen eller delägare i denna får dock vara styrelseledamot utan att vara medlem i banken, även om stadgarna saknar föreskrift om det.

Bestämmelserna i andra stycket gäller inte arbetstagarrepresentanter som har utsetts enligt lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda.

Av styrelseledamöterna får högst en för varje påbörjat femtal vara anställd i medlemsbanken. Vid denna beräkning skall hänsyn inte tas till arbetstagarrepresentanter som har utsetts enligt lagen om styrelserepresentation för de privatanställda.

⁴ Senaste lydelse 1999:224.

| En juridisk person kan inte vara styrelseledamot.

Denna lag träder i kraft den 18 augusti 2006.

På regeringens vägnar

SVEN-ERIK ÖSTERBERG

Mats Walberg
(Finansdepartementet)